

Instrukcja w sprawie zabezpieczania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Postanowienia wstępne

Niniejsza instrukcja określa zasady i procedury związane z zapewnieniem bezpieczeństwa pożarowego przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym mogących powodować bezpośrednio niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu w budynku i na przyległym terenie zwanych dalej „pracami”.

Zasady i procedury

1. Prace mogą być wykonywane w budynku lub na terenie przyległym wyłącznie pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej obowiązujących przed, w trakcie oraz po zakończeniu wykonywania tych prac.
2. Prace mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające wymagane kwalifikacje, zaś sprzęt używany do ich wykonania musi być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.
3. Prace mogą być wykonywane wyłącznie pod warunkiem potwierdzenia sprawności systemów, instalacji, urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic znajdujących się w budynku.
4. Przygotowanie do prowadzenia prac polega na:
 - a) oczyszczeniu pomieszczeń i miejsc, w których prace będą wykonywane, z palnych materiałów i zanieczyszczeń lub odsunięcie ich na bezpieczną odległość;
 - b) sprawdzeniu czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty nie są narażone na zapalenie (np. na skutek przewodnictwa cieplnego, rozprysków spawalniczych) i czy wymagają zastosowania dodatkowych zabezpieczeń;
 - c) zabezpieczeniu przewodów elektrycznych, gazowych, instalacyjnych z palną izolacją, elementów konstrukcji budynku oraz innych palnych materiałów których usunięcie lub odsunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przed skutkami prowadzenia prac (odpryskami spawalniczymi, uszkodzeniami mechanicznymi itp.) np. poprzez osłonięcie ich za pomocą arkuszy blachy lub płyt gipsowych;
 - d) uszczelnieniu za pomocą niepalnych materiałów wszelkich przelotowych otworów kanalizacyjnych, wentylacyjnych i innych znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac;
 - e) przygotowaniu w miejscach, w których będą wykonywane prace (w zależności od ich rodzaju):
 - napełnionych wodą metalowych pojemników służących do schładzania rozgrzanych odpadków np. drutu spawalniczego, elektrod itp.;
 - materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac;
 - niezbędnego sprzętu pomiarowego np. do pomiaru stężeń par i gazów palnych w rejonie prowadzenia prac;
 - gaśnic oraz innego sprzętu gaśniczego w ilości i rodzaju umożliwiającym likwidację źródeł pożaru;
 - f) zapewnieniu stałej drożności przejść i wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac;
 - g) zabezpieczeniu miejsc prowadzenia prac przed dostępem osób postronnych;
 - h) sprawdzeniu, czy w miejscach planowanych prac nie prowadzono wcześniej innych prac związanych z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów;

5. Prace prowadzone w pomieszczeniach zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem nie będzie przekraczało 10% ich dolnej granicy wybuchowości.
6. Przed rozpoczęciem prac na zbiornikach i instalacjach po gazach lub cieczach palnych, należy:
 - a) zbiorniki i instalacje opróżnić z substancji palnych, a następnie przeczyszczyć je, wraz z instalacją towarzyszącą, gazem obojętnym np. azotem lub umyć wodą z detergentami – wskazane jest prowadzenie prac na zbiornikach wypełnionych wodą;
 - b) przeprowadzić kontrolę stężenia palnych par cieczy i gazów w mieszaninie z powietrzem – stężenie nie może przekraczać 10% ich dolnej granicy wybuchowości;
7. Po zakończeniu prac w miejscu ich prowadzenia, pomieszczenia sąsiednich i na terenie przyległym należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru, czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząstek oraz czy sprzęt związany z wykonywaniem prac został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy ponowić np. po upływie czterech, a następnie ośmiu godzin, licząc od czasu zakończenia prac.
8. Butle z gazami sprężonymi mogą znajdować się na terenie budynku wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.
9. Wymagania dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa pożarowego prac ustalane są komisyjnie, każdorazowo przed ich rozpoczęciem, po dokonaniu oceny zagrożenia pożarowego w oparciu o przepisy obowiązujące w tej sprawie.

W skład komisji wchodzi:

- a) jako Przewodniczący komisji – właściciel/zarządca/administrator budynku lub osoba przez niego wyznaczona.

Do obowiązków Przewodniczącego komisji należy w szczególności:

- znajomość obowiązujących przepisów przeciwpożarowych;
- sprawdzenie zabezpieczeń przeciwpożarowych miejsca wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym oraz wydawanie polecenia gwarantujących natychmiastową likwidację stwierdzonych nieprawidłowości;
- wydawanie zezwolenia na prowadzenie prac;
- z chwilą stwierdzenia sytuacji lub warunków zagrażających bezpieczeństwu pożarowemu budynku wstrzymywać prace do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości;

- b) jako Wnioskujący – osoba zainteresowana przeprowadzeniem prac (np. kierownik firmy wykonującej prace remontowe).

Wnioskujący jest odpowiedzialny za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego przed, w trakcie oraz po zakończeniu wykonywania prac.

Do obowiązków Wnioskującego należy w szczególności:

- znajomość obowiązujących przepisów przeciwpożarowych w tym zasad obsługi gaśnic i postępowania w przypadku powstania pożaru;
- zorganizowanie, wykonanie i ściśle przestrzeganie zabezpieczeń i ustaleń zawartych w protokole zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
- sprawdzenie, czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania pożaru;

- prowadzenie prac jedynie po otrzymaniu pisemnego zezwolenia i poinformowaniu o tym służb technicznych i ochrony budynku;
 - prowadzenie prac w sposób zapewniający bezpieczeństwo pożarowe budynku;
 - w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie pożaru wstrzymanie prac do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości;
 - zorganizowanie i zapewnienie dokładnego sprawdzenia po zakończeniu prac miejsca prac, jego otoczenia oraz pomieszczeń i miejsc znajdujących się w sąsiedztwie, w których wystąpić mogło zagrożenie spowodowane wykonywaniem tych prac w celu stwierdzenia, czy podczas wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym nie zainicjowano pożaru;
- c) w miarę potrzeb do komisji można powołać inne osoby np. pracowników mających wykonywać prace, użytkowników powierzchni w rejonie prowadzonych prac, pracowników obsługi technicznej i ochrony budynku;
10. Komisja sporządza protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac (według wzoru przedstawionego w załączniku nr 1 do niniejszej instrukcji) ustalając:
- a) miejsce prowadzenia prac tj.:
 - pomieszczenia, w którym przewiduje się wykonywanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
 - pomieszczenia i miejsca znajdujące się w sąsiedztwie, w których wystąpić może zagrożenie spowodowane wykonywaniem tych prac (np. przez przewodnictwo cieplne rozgrzanych elementów, zaproszenie ognia);
 - b) planowany termin rozpoczęcia i zakończenia prac;
 - c) opis wykonywanych prac;
 - d) warunki i sposoby zabezpieczenia przeciwpożarowego prac, z uwzględnieniem zasad prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym przedstawionych powyżej, a w szczególności:
 - wykorzystanie systemów, instalacji, urządzeń i sprzętu przeciwpożarowego znajdujących się w budynku;
 - zapewnienie dodatkowego sprzętu gaśniczego w postaci np. gaśnic;
 - zapewnienie środków łączności;
 - ustalenie sposobów alarmowania w przypadku pożaru;
 - stosowane środki techniczne;
 - zabezpieczenie dostępu do pomieszczeń w sąsiedztwie miejsca prowadzenia prac;
 - zasady i organizację oraz osoby odpowiedzialne za dozór bezpieczeństwa pożarowego podczas prowadzenia prac;
 - harmonogram zawierający terminy i osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie sprawdzeń bezpieczeństwa pożarowego po zakończeniu;

UWAGA: Warunki prowadzenia i sposoby zabezpieczenia przeciwpożarowego prac powinny zostać ustalone po wnikliwej analizie zagrożeń mogących wystąpić podczas prowadzenia prac oraz po ich zakończeniu.

UWAGA: Warunkiem prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym jest potwierdzenie sprawności instalacji, systemów, urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w budynku.

UWAGA: Zabezpieczenie, dozór miejsca prac podczas ich prowadzenia i po ich zakończeniu należy powierzać osobom posiadającym odpowiednie przygotowanie w tym zakresie.

- e) Wnioskujący potwierdza sprawność techniczną sprzętu przewidzianego do wykonania prac oraz wymagane kwalifikacje zawodowe osób, które będą wykonywały prace;

- f) Wnioskujący potwierdza wykonanie zabezpieczeń przeciwpożarowych prac i przedkłada Przewodniczącemu komisji;
 - g) Przewodniczący komisji wydaje zezwolenie na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
 - h) Przystąpienie do prac może nastąpić po przekazaniu kopii protokołu służbom technicznym i ochronie budynku;
 - i) Po zakończeniu prac wnioskujący przekazuje obsłudze technicznej i ochronie budynku informacje o zakończeniu ich wykonywania;
11. Po zakończeniu prac całość dokumentacji przechowywana jest przez właściciela/zarządcę/administradora budynku lub osobę przez niego wyznaczoną.

Załączniki do instrukcji w sprawie zabezpieczania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

1. Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

5. Dane Wnioskującego:

Imię i nazwisko:

Firma:

6. Dane Przewodniczącego komisji:

Imię i nazwisko:

Firma:

7. Potwierdzam że:

- sprzęt przewidziany do wykonania i zabezpieczenia prac jest sprawny technicznie;
- osoby które będą wykonywały prace posiadają wymagane kwalifikacje zawodowe;
- sprawność techniczna systemów, instalacji, urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic znajdujących się w budynku została potwierdzona przez konserwatora;
- wszystkie zabezpieczenia przeciwpożarowe prac niebezpiecznych pod względem pożarowym zostały wykonane;

Wnioskuję o udzielenie pozwolenia na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym:

.....

(Data, podpis Wnioskującego)

8. Zezwalam na rozpoczęcie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

.....

(Data, podpis Przewodniczącego komisji)

9. Kopię protokołu przekazano obsłudze technicznej i ochronie budynku:

Imię i nazwisko:

Firma:

Otrzymałem:

(Data, podpis)

Imię i nazwisko:

Firma:

Otrzymałem:

(Data, podpis)

10. Prace niebezpieczne pod względem pożarowym zakończono. Urządzenia i materiały związane z ich prowadzeniem zabezpieczono zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Dzień i godzina zakończenia:

Obsługa techniczna i ochrona budynku zostały poinformowane o zakończeniu i zasadach dozoru miejsca prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

.....

(Data, podpis Wnioskującego)